

I

„Fernande, přestaň už prosím tě chodit sem a tam.“

Ravel se zastavil před oknem a rozhrnul záclonu. Mlha houstla. Byla žlutá kolem kandelábrů osvětlujících nábřeží a nazelenalá pod plynovými lampami na ulicích. Místy se nadouvala jako spirály těžkého dýmu, jinde se zase měnila na vodní prach, na jemňoučké mrholení zářivých kapek. V trhlinách husté mlžné záclony se nejasně vynořovala osvětlená okénka na palubě *Smoelenu*. Když Ravel zůstal stát, útržkovitě k němu doléhala hudba z gramofonu. Určitě šlo o gramofon, protože každá skladba trvala kolem tří minut. Pak nastala kratičká přestávka. Jen než se obrátila deska. Potom znovu zazněla hudba. Doléhala sem z nákladní lodi.

„Je to riskantní!“ poznamenal Ravel. „Představ si, že někdo na lodi uvidí, jak sem Mireille jde!“

„Nesmysl!“ opáčila Lucienne. „Bude opatrná... A pak, jsou to cizinci! Co ti by asi mohli vykládat?“

Otřel rukávem okenní sklo, které se zamlžilo jeho dechem. Nad mřížovým plotem miniaturní zahrádky zahlédl vlevo tečkovanou čáru bledých světél

a podivných konstelací červených a zelených zářivých bodů. Ty červené připomínaly ozubená kolečka, plamínky svíce v zadní části kostela, ty zelené poblíkávaly skoro jako světlušky. Ravinel snadno rozpoznal křivku nábřeží de la Fosse, semafor bývalého nádraží de la Bourse a přístavní výstražnou svítilnu zavěšenou na řetězech, která v noci střežila přístup k převoznému mostu, i poziční světla lodí *Cantal*, *Cassard* a *Smoelen*. Napravo začínalo nábřeží Ernesta Renauda. Světlo pouliční plynové lampy házelo bledé odlesky na koleje a obnažovalo vlhkou dlažbu. Na palubě *Smoelenu* vyhrával gramofon vídeňské valčíky.

„Možná si vezme taxi, aspoň na roh ulice,“ ozvala se Lucienne.

Ravinel spustil záclonu a otočil se.

„Na to je moc šetrná,“ zamumlal.

Mlčeli. Ravinel zase začal přecházet po místnosti. Jedenáct kroků od okna ke dveřím. Lucienne si pilovala nehty a občas zvedala ruku ke stropu a pomalu jí otáčela, jako by šlo o nějaký cenný předmět. Zůstala v kabátě, ale trvala na tom, aby si Ravinel vzal župan, sundal si límeček s kravatou a obul si pantofle.

„Právě ses vrátil. Jsi unavený. Uděláš si pohodlí, než začneš večeřet... Chápeš?“

Chápal to dokonale. Dokonce to chápal až příliš dobře, s jistou zoufalou jasnozřivostí. Lucienne předvíдалa všechno. Třeba když se chystal vytáhnout z kredence ubrus, sjela ho svým drsným hlasem zvyklým poroučet.

„Ne, žádný ubrus. Právě jsi dorazil. Jsi sám. Najíš se v rychlosti na povoskovaném plátně.“

Dokonce sama uspořádala věci na stole: plátek šunky v papíru nedbale spočíval mezi lahví vína a karafou s vodou. Pomeranč položila na krabičku s camembertem.

Hezké zátiší, pomyslel si. A pak ho zamrazilo, chvíli nebyl schopen pohybu, ruce se mu potily.

„Něco tu chybí,“ všimla si Lucienne. „Převlékneš se... Chystáš se k jídlu... jsi sám... Rádio nemáš... Už to mám! Budeš se probírat dnešními objednávkami. To je přece běžné, ne?“

„Ale já tě ujišťuju...“

„Podej mi aktovku!“

Na kraji stolu rozházela papíry popsané na stroji, které měly v záhlaví vytištěný rybářský prut a podoběrák jako zkřížené meče. *Firma Blache a Lehuédé, bulvár Magenta, Paříž.*

Bylo devět hodin dvacet minut. Ravinel by mohl vyjmenovat minutu po minutě, co dělali od osmi hodin. Nejdřív zkontrolovali koupelnu, ujistili se, že všechno správně funguje a že nic v poslední chvíli neselže. Fernand chtěl dokonce vanu napustit hned, ale Lucienne mu v tom zabránila.

„Uvažuj trochu. Bude si chtít všechno prohlédnout. Bude jí divné, proč je ve vaně voda...“

Málem se pohádali. Lucienne měla špatnou náladu. Obvykle byla chladnokrevná, ale teď z ní vyzařovalo napětí. I ona byla nervózní.

„Jako bys ji neznal... Už pět let, chudáku Fernande.“

Vlastně si nebyl zase tak moc jistý, že Mireille zná. Svou ženu! Člověk se s ní setkává při jídle. Spí s ní. Vodí ji v neděli do kina. Šetří, aby mohl koupit domek na předměstí. Dobrý den, Fernande! Dobrý večer, Mireille! Má svěží rty a drobounké pihy po stranách nosu. Jsou vidět, jen když ji líbá. Mireille není moc těžká, když ji drží v náručí. Hubeňoučká, ale pevně stavěná a šlachovitá. Roztomilá bezvýznamná ženuška. Proč se s ní oženil? Copak víte, proč se rozhodnete uzavřít manželství? Máte věk na ženění. Je vám třiatřicet. Unavují vás hotely, laciné putyky a polední menička. Pracovat jako obchodní cestující není žádná legrace. Čtyři dny v týdnu na cestě. Pak vás potěší, když v sobotu dorazíte do domku v Enghieniu a najdete tam usměvavou Mireille, jak v kuchyni šije.

Jedenáct kroků ode dveří k oknu. Palubní okénka *Smoelenu* připomínající tři lesklé kulaté disky zvolna klesala stále níž, jak za odlivu ustupovala voda. Kolem pomalu projížděl nákladní vlak ze Chantenay. Kola skřípala na výhybkách, pod semaforem zářícím v drobném dešti plynule klouzaly střechy vagonů. Jako poslední se vzdaloval starý německý vagon s budkou pro brzdaře a s červeným světlem zavěšeným nad kovovými nárazníky. Už zase byla slyšet hudba z gramofonu.

Ve tři čtvrtě na devět vypili sklenku koňaku, aby si dodali kuráž. Ravinel se potom přezul, vzal si starý župan vpředu proděravělý od jiskřiček, které mu padaly z dýmky. Lucienne prostřela stůl. Už si neměli co říct. Motorák z Rennes projel v devět hodin

šestnáct minut, vrhal na strop jídelny růženec světla a ještě dlouho doznívaly jasné úderky jeho kol.

Vlak z Paříže přijížděl až v deset hodin třicet jedna minut. Ještě hodina! Lucienne si dál tiše pilovala nehty. Budík na krku překotně tikal, občas se jeho rytmus porušil, jako by mechanika zaškobrtla, pak se tikot opět ustálil, ale zněl trochu jinak. Jejich oči se zvedly, pohledy se setkaly. Ravinel vytáhl ruce z kapes, sepjál je za zády a dál přecházel sem a tam. Snažil se nevnímat obraz Lucienne, jakou neznal, Lucienne se ztuhlymi rysy a podmračeným čelem. Právě se dopouštějí šílenství. Šílenství! Co když Luciennin dopis nedorazil? Co když Mireille onemocněla... Co když...

Ravinel dopadl na židli vedle Lucienne.

„Já už nemůžu.“

„Máš strach?“

Náhle se vzepřel.

„Strach! Strach! Ne větší než ty.“

„Tak to ráda slyším.“

„Za to může to čekání. Mám z něj horečku.“

Chytila ho za zápěstí svou tvrdou, zkušenou rukou, nahmatala pulz a zamračila se.

„Vidíš? Říkal jsem ti, že jsem něco chytil,“ pokračoval. „Jestli mě ta nemoc skolí, budeme nahraní.“

„Ještě je čas,“ řekla Lucienne.

Zvedla se, pomalu si zapnula kabát, nedbale si hřebenem projela své hnědé kudrnaté vlasy, ostříhané nakrátko ke krku.

„Co to děláš?“ vykoktal Ravinel.

„Jdu ven.“

„Ne! Nechoď nikam.“

„No tak, seber se trochu... Čeho se bojíš?“

Ach Bože, teď začne ta věčná diskuse! Znal Lucienniny argumenty nazpaměť. Celé dny je v myslí převracel, podrobně rozebíral jeden po druhém. A jak dlouho váhal, než se k tomu odhodlal! Zase viděl Mireille v kuchyni. Žehlila a čas od času šla zamíchat omáčku v kastrolu. Jak nádherně uměl lhát! A ani se nemusel moc namáhat.

„Potkal jsem Gradèra, bývalého kamaráda z regimentu. Povídal jsem ti o něm, ne? Je teď pojišťovák. Asi vydělává velký prachy.“

Mireille žehlila spodky. Lesklá špička žehličky se lehce proplétala mezi knoflíčky a nechávala za sebou cosi jako bílou brázdu, z níž stoupala jemná pára.

„Dlouze mi pěl ódy na životní pojištění... No, přiznám se ti, že jsem byl zpočátku spíš skeptický... Zním pojišťováky, to víš. Myslí hlavně na svoji provizi. To je přirozené! Ale pak jsem uvažoval...“

Postavila žehličku na odkládací plochu a vytáhla šňůru ze zásuvky.

„V mém povolání se nevyplácí vdovská penze. A já jsem hodně na cestách, vlastně pořád... A nehoda se stane hned... Co by s tebou bylo? Nemáme peníze. Gradère mi sepsal návrh smlouvy. Ta částka není zase tak hrozná a výhody jsou opravdu zajímavé... Kdyby se se mnou něco stalo... Kruci! Člověk neví dne ani hodiny... Dostala bys dvanáct milionů.“

Zabralo to. Tohle byl důkaz lásky. Mireille to úplně vyvedlo z míry. „Jsi tak hodný, Fernande!“

Teď zůstávala ta obtížnější část: nějak přimět Mireille, aby podepsala stejnou smlouvu v jeho prospěch. Ale jak nenápadně přistoupit k tak ošemetnému tématu?

O týden později s tím však přišla sama chudinka Mireille.

„Miláčku! Chci taky podepsat pojistku... Jak správně říkáš, nevíme dne ani hodiny... A představ si, že bys tu žil sám, ani služku bys neměl, nikdo by se o tebe nestaral!“

Protestoval. Ale jen do určité míry. A ona podepsala. Od té doby uběhly dva roky.

Dva roky! Lhůta, kterou vyžadují pojišťovací společnosti, aby nemusely vyplatit pojistku, kdyby klient uzavřel smlouvu se sebevražedným úmyslem. Lucienne totiž neponechala nic náhodě. Kdo ví, k jakému závěru by mohli dospět vyšetřovatelé. A třeba by se pojišťovna mohla zdráhat vyplatit pojistku, a to by se opravdu nehodilo...

Vzali v úvahu i všechny ostatní detaily. Dva roky je dostatečně dlouhý čas, aby člověk uvažoval a zvažil všechna pro a proti.

Ne. Nemusí se ničeho obávat.

Deset hodin.

Ravinel se rovněž zvedl a přistoupil k Lucienne u okna. Ulice byla prázdná, lesklá mrholením. Vsunul ruku pod paži své milenky.

„Nemůžu si pomoci, mám nervy nadranc. Když si pomyslím...“

„Tak nemysli.“

Bez hnutí stáli vedle sebe, na ramenou je tížilo

ochromující ticho domu, jen za jejich zády horečnatě tikal budík. Palubní okénka *Smoelenu* se pohupovala a připomínala bělavé, stále bledší úplňkové luny. Mlha dále houstla. Hudba z gramofonu zněla čím dál nejasněji, připomínala vzdálené huhňavé zvuky v telefonu. Ravinel už ani nevěděl, jestli žije. Když byl malý, přesně takhle si představoval předpekli: dlouhé čekání v mlze. Dlouhé, hrůzné, kruté čekání. Vždycky zavíral oči a měl pocit, že padá. Bylo to závratné, děsivé, a přesto docela příjemné. Matka jím trásla: „Co to děláš, pitomečku?“

„Hraju si.“

Znovu otevíral oči, omráčený, vyplašený. Cítil se trochu provinile. Později na něj u prvního přijímání abbé Jousseaume udeřil: „Žádné špatné myšlenky...? Žádné nečisté činy...?“ A on si hned vzpomněl na svoji hru s mlhou. Ano, určitě šlo o něco nečistého, zakázaného. A přesto se té hře oddával dál. A dokonce ji časem zdokonalil. Ravinel se pohroužil do pocitu, že se stává neviditelným, že se rozplývá a ztrácí jako bílý oblak. Třeba v den otcova pohřbu... Tehdy panovala mlha tak hustá, že pohřební vůz vypadal jako vrak, co se jen tak bez otřesu potápí v něčem lepkavém a neproniknutelném. To už byl život v jiném světě... Nebylo to smutné ani veselé. Hluboký klid a mír... Druhá strana zapovězené hranice.

„Deset hodin dvacet.“

„Cože?“

Ravinel se opět octl ve špatně osvětlené místnosti, vybavené jen několika kousky nábytku, vedle ženy

v černém kabátě, která vytahovala z kapsy lékovku. Lucienne! Mireille! Zhluboka se nadechl a opět se vrátil k životu.

„No tak, Fernande! Prober se. Odzátkej tu lahvičku, dělej.“

Mluvila s ním jako s dítětem. Pro tohle ji miloval, doktorku Lucienne Mogardovou. Zase jedna podivná, až nemístná myšlenka. Jeho milenka je lékařka! Byly chvíle, kdy mu to připadalo skoro neuvěřitelné, téměř zruďné. Lucienne vyprázdnila obsah flakonu do karafy a trochu jí zatřepala.

„Čichni si sám. Není vůbec nic cítit.“

Ravinel přičichl k vodě v karafě. Přesně tak. Žádný odér. Zeptal se:

„Jsi si jistá, že ta dávka není moc silná?“

Lucienne pokrčila rameny.

„Kdyby vypila všechnu vodu, možná jo. Kdo ví. Ale ona vypije jen sklenici nebo dvě. Víím, jak to účinkuje...! Okamžitě usne, to mi věř.“

„A... kdyby ji pitvali, nenajdou žádnou stopu po...“

„Nejde přece o jed, miláčku. Jen o uspávací prostředek. A ten tělo hned zpracuje. Sedni si ke stolu. Tak!“

„Možná bychom měli ještě chvíli počkat.“

Společně se zahleděli na ciferník. Deset hodin dvacet pět minut. Vlak z Paříže už určitě projíždí seřazovacím nádražím Blottereau. Za pět minut zastaví na nádraží v Nantes. Mireille chodí rychle. Dorazí sem nejpozději za dvacet minut. A pokud sedne na tramvaj a vystoupí na náměstí du Commerce, bude tu ještě dřív.

Ravel si sedl a rozložil papír, v němž byla zabalená šunka. Zvedl se mu žaludek při pohledu na maso nezdravě růžové barvy. Lucienne mu do sklenice nalila víno a pak se naposledy rozhlédla kolem sebe. Vypadala spokojeně.

„Teď tě tu nechám... Je čas... Nevyšiluj. Jen buď přirozený a všechno klapne, uvidíš.“

Položila Ravelovi ruce na ramena, rychle ho políbila na čelo a u dveří se na něj ještě jednou podívala. Rázně ukrojil kousek šunky a začal ji žvýkat. Neslyšel Lucienne odcházet, ale podle jisté povahy ticha poznal, že je sám, a zmocnila se ho úzkost. Ravel se klopotně snažil opakovat svá každodenní gesta: drobit chleba, bubnovat špičkou nože na povoskovaném plátně stolu, roztržitě si prohlížet listy papíru popsané na stroji:

Navijáky Luxor (10) 30 000 fr.

Holínky, model „Sologne“ (20 párů) 31 500 fr.

Pruty „Flexor“ na těžkou přívlač 22 300 fr.

Stejně nebyl schopen polknout sousto. V dálce zahvízdal vlak, možná to bylo od Chantenay. Možná od mostu de la Vendée. Kvůli té mlze to nešlo přesně určit. Má utéct? Lucienne určitě stojí někde na přístavní hrázi. Je příliš pozdě. Mireille už nic nezachrání. A to všechno pro dva miliony! To všechno kvůli Lucienniným ambiciózním záměrům, kvůli její touze zařídit si soukromou praxi v Antibes. Pečlivě to naplánovala už dávno. Měla mozek byznysmena, podobný ultradokonalému počítačimu stroji. Všechny své projekty

měla bezvadně rozškatulkované a uložené v hlavě. Nikdy se nedopustila sebemenšího omylu. Přivírala oči a šeptala:

„Počkej chvílku! Nech mě přemýšlet! Nesmíme udělat chybu!“

A knoflík cvakl, mašina se rozjela a okamžitě vyplula na povrch přesná a kompletní odpověď. Zatímco on... Motal se ve svých účtech, celé hodiny trávil řazením a tříděním papírů, zapomněl, kdo si objednal patrony, kdo požadoval japonské bambusové pruty. Tohle povolání ho unavovalo. Ale až budou v Antibes...

Ravinel pozoroval lesknoucí se karafu; světlo procházející skrze ni deformovalo plátek chleba, až připomínal houbu. Antibes! Pěkně zařízený obchod... Ve výloze vzduchovky pro podmořský lov, brýle, masky, lehké potápěčské kombinézy... Klientela bohatých milovníků rybolovu... Moře, slunce. Nic než nezátěžující prosté myšlenky, kvůli nimž se člověk nemusí červenat. Už žádné mlhy u Loiry, u Vilaine... Konec hry s mlhou! Bude z něj jiný člověk. Lucienne to slíbila. Budoucnost jako by se mu zjevovala v křišťálové kouli. Ravinel se viděl ve flanelových kalhotách a košili značky Lacoste. Byl opálený. Přitahoval pohledy...

Vlak zahvízdal skoro pod oknem, Ravinel si promnul oči a šel zvednout roh záclony. Byl to skutečně rychlík *Paříž-Quimper*, který stojí v Nantes pět minut a pak zamíří k Redonu. Mireille cestovala v jednom z těch osvětlených vagonů, vedle nichž na náspu běžela řada velkých jasných obdélníků. Byla tu prázdná kupé s krajkami, zrcadly a fotografiemi

nad sedadly. Pak zase kupé plná svačících námořníků. Letmé, skoro neskutečné výjevy se střídaly jeden za druhým, bez vztahu k Mireille. V posledním kupé spal nějaký muž s novinami na obličejí. Poslední vagon pro brzdaře zmizel a Ravinel si náhle uvědomil, že hudba na palubě *Smoelenu* umlkla. Palubní okénka už nebylo vidět. Mireille určitě vystoupila z vlaku a teď rychle kráčí pustými ulicemi na svých jehlových podpatcích. Sama. Nebude daleko. Možná si dala do kabelky pistoli, kterou jí nechával doma, když byl na cestách. Ale ona ji neuměla používat. A ani nebude mít žádný důvod. Ravinel uchopil karafu za hrdlo a zvedl ji ke světlu. Voda byla čirá; droga nenechala žádné stopy. Navlhčil si prst a olízl ho. Zaznamenal slaboučkou příchutí. Ale opravdu skoro neznatelnou! Člověk by musel něco tušit...

Deset hodin čtyřicet minut.

Ravinel s nechutí spolkl několik soust šunky. Teď už se neodvažoval ani pohnout. Mireille ho musí překvapit takhle, jak večerí sám u stolu, mrzutý a unavený.

Náhle zaslechl klapot jejích podpatků na chodníku. Nemohl se mýlit. Chodila lehce, přesto by poznal její kroky mezi tisícem jiných: hopkavé, trhavé, omezené úzkou sukní kostýmu. Kovová branka maloučko zaskřípala. Potom ticho. Mireille po špičkách procházela zahrádkou, a pak otočila knoflíkem u dveří. Ravinel zapomněl na jídlo. Honem zase strčil do úst kousek šunky. Mimoděk seděl na židli trochu napříč. Báł se dveří za svými zády.